

VOCEA POPORULUI

№ 27 (1599)

ZIAR NAȚIONAL

VINERI, 18 AUGUST 2023



Sindicatul solicită condiții de muncă mai bune pentru organele de forță >> p.2



PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA



Angajații din sistemul educație așteaptă de 30 de ani să fie auziți și apreciați >> p.3

Actual

Un alt mod de evaluare a medicilor

Ministrul Sănătății, Ala Nemerenco, propune introducerea unui sistem de licențiere pentru medici. Aceasta spune că scopul este de a îmbunătăți atitudinea și calitatea serviciilor medicale. >> p.2

„Sindsilva” a adresat un demers Guvernului

Mișcarea sindicală din ramura silviculturii se solidarizează pentru a atrage atenția societății asupra problemelor existente în sectorul forestier și susține că drepturile celor care muncesc în păduri și în domeniile conexe sunt lezate grav. >> p.4

Programul „Start pentru tineri”

Un număr de 259 de proiecte investitoriale, în valoare totală de peste 41 de milioane de lei, au fost lansate în cadrul Programului guvernamental „Start pentru tineri”. >> p.5

Dialog

Irina BODIU: „Sistemul de asistență socială este foarte complex, munca este grea, iar salariile sunt mici” >> p.6

În a treia duminică a lunii august este Ziua minerului.



Tinerii constituie o componentă importantă pentru mișcarea sindicală

„Tineretea nu este despre o dată în calendar, ci despre o stare de spirit, cunoscută și adulților

Natalia HADĂRCĂ

Cu ocazia Zilei Internaționale a Tineretului, la data de 12 august, membrii Comisiei de Tineret a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, inclusiv specialiști ai Confederației, au desfășurat o acțiune de informare la Ungheni, Capitala Tineretului 2023.

În cadrul evenimentului dedicat Zilei Internaționale a Tineretului, sindicaliștii au distribuit materiale

informative, au purtat discuții cu vizitatorii despre misiunea sindicatelor și au implicat tinerii în mai multe activități interactive.

Evenimentul a avut loc în municipiul Ungheni, grație unei inițiative ce presupune alegerea unei localități, unde pe parcursul unui an sunt concentrate activitățile de tineret organizate sub egida Ministerului Educației și Cercetării.

Pentru acest an, tinerii sindicaliști și-au propus să organizeze mai multe activități menite să consoli-

deze echipa Comisiei de Tineret a CNSM, să dezvolte capacitățile și competențele tinerilor în domeniul sindical prin campanii de informare, forumuri, seminare, conferințe, training-uri, precum și competiții sportive, comunicare prin intermediul rețelelor sociale etc.

Președintele CNSM, Igor Zubcu, a afirmat că tinerii constituie viitorul oricărei țări civilizate, dar noi trebuie să le creăm astăzi condiții propice pentru dezvoltarea personalității, a abilităților, pentru însușirea cu-

noștințelor necesare într-o lume complexă, în continuă schimbare și evoluție. Și nu e un secret că foarte mulți tineri, întruniți în Comisia de Tineret a CNSM, în comisiile de resort ale federațiilor, constituie o componentă importantă pentru mișcarea sindicală, pe care te poți bizui și în care poți avea încredere că vor face față oricăror provocări și sarcini dificile în ascensiunea lor profesională și, nu în ultimul rând, pe tărâmul sindical. >> p.5

2023 ABONAREA CONTINUĂ

DRAGI CITITORI!

Sperăm foarte mult să rămânem împreună și în 2023, fiindcă doar astfel putem face o publicație de calitate.

Abonament: 1 lună - 25,80 lei; 3 luni - 77,40 lei; 12 luni - 283,80 lei.



» ACTIVITATEA CNSM

2

Demers

Sindicatetele solicită autorităților condiții de muncă mai bune pentru organele de forță

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) își exprimă preocuparea în legătură cu salarizarea funcționarilor publici cu statut special din cadrul organelor responsabile de ordinea publică și securitatea statului și solicită autorităților să întreprindă mai multe măsuri pentru a îmbunătăți condițiile de muncă. Acest lucru este subliniat într-un demers al CNSM adresat prim-ministrului Republicii Moldova, Dorin Recean, și ministrului Finanțelor, Veronica Sirețeanu.



„Cu regret, constatăm că, conform prevederilor art.10 din Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr.359/2022, pentru calcularea, începând cu 1 ianuarie 2023, a salariilor angajaților structurilor de forță, în conformitate cu prevederile Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, au fost stabilite tocmai trei valori de referință: 1900 de lei, 2000 de lei și 2500 de lei”, relevă sindicaliștii.

Potrivit datelor Federației Sindicatelor din Moldova „Sindex”, la ora actuală, salariul mediu lunar al salariaților din acest

domeniu, cu excepția celor angajați în cadrul Centrului Național Anticorupție și a agenților constatați care beneficiază de niște sporuri și plăți suplimentare, nu depășește cuantumul salariului mediu lunar pe țară, fapt revoltător, având în vedere și suprasolicitarea psihoemoțională și fizică a acestora, urmare a volumului mare de lucru și insuficienței cadrelor necesare, drept rezultat al moratoriu instituit pe funcțiile din cadrul organelor de forță. Din acest motiv, angajații nu sunt remunerați pentru orele de muncă prestate suplimentar, astfel încâtându-se legislația muncii.

Sindicaliștii menționează că personalul în cauză, în virtutea prevederilor legilor speciale, nu este în drept să desfășoare activități suplimentare din care să realizeze venituri suplimentare pentru a-și întreține familiile, motiv pentru care tot mai mulți angajați preferă să părăsească sistemul. Conform datelor Ministerului Afacerilor Interne, pe parcursul anului 2022, au fost angajați 1875 de persoane, dar eliberate din funcție 2568 de persoane, fapt alarmant.

„Atragem atenția inclusiv asupra faptului că, conform Anexei nr. 6 din Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar

de salarizare în sectorul bugetar, salariul polițiștilor, al polițiștilor de frontieră, salvatorilor, angajaților administrației penitenciarelor diferă nu doar pornind de la valoarea de referință aplicată, dar și de la clasele de salarizare aplicate, ceea ce constituie o inechitate față de acești salariați și contravine principiului remunerației egale pentru muncă de valoare egală”, accentuează sindicaliștii.

„Considerăm că motivarea angajaților din acest domeniu este importantă în contextul asigurării securității statului și insistăm asupra stabilirii unei valori de referință unice pentru toți salariații din grupul ocupațional „Ordine publică și securitatea statului”, în mărime de 2800 de lei”, se arată în demers.

Totodată, sindicaliștii solicită examinarea posibilității de a fi anulat moratoriu privind funcțiile din cadrul organelor de forță, pentru acoperirea cu cadre necesare și executării depline a atribuțiilor legate de securitatea statului, precum și alocarea mijloacelor financiare pentru asigurarea respectării cadrului legal național privind achitarea muncii suplimentare și cumulării funcțiilor, și atrag atenția autorităților asupra necesității de a fi alocate resurse financiare pentru remunerarea sporului de risc pentru angajații din MAI.

Sănătate

Un alt mod de evaluare a medicilor, o dată la cinci ani, în baza unui sistem de licențiere?

Ministrul Sănătății, Ala Nemerenco, propune introducerea unui sistem de licențiere pentru medici. Aceasta spune că scopul este de a îmbunătăți atitudinea și calitatea serviciilor medicale. Sistemul ar implica o evaluare regulată a performanței medicilor. Mai exact, o dată la cinci ani, fiecare medic ar trebui să prezinte un dosar care să reflecte rezultatele activității sale, formarea continuă și relațiile cu pacienții.

„Vom introduce un sistem de licențiere, fiindcă astăzi oricare medic își ia diploma și până la sfârșitul zilelor lui sau până la ieșirea la pensie nu mai are nimeni nici o întrebare vizavi de activitatea lui. Peste tot în lume, o dată la cinci ani, fiecare medic trebuie să demonstreze niște rezultate ale activității – faptul că este de bunăcredință, faptul că el lucrează asupra sa, trece absolut toate cursurile de instruire, nu are cumva în caracteristica lui, în spate, cazuri de conflict, cazuri de malpraxis,

atitudinea față de pacienți și multe, multe altele. Deci, se coagulează un dosar al medicului”, a declarat Ala Nemerenco într-o emisiune televizată.

Acest dosar ar include inclusiv informații despre implicarea în cazuri de malpraxis sau în conflicte. Potrivit ministrului Sănătății, în funcție de concluzia finală pe marginea dosarului, medicii ar putea fi, de exemplu, retrogradați din funcție, trimiși la cursuri de instruire din bani proprii.

„Deci se coagulează un dosar al medicului, iar o dată la cinci ani, o comisie îl examinează, nu neapărat în prezența medicului, cum își închipuie foarte mulți reprezentanți din sistemul medical”, a spus Nemerenco.

Ministrul a subliniat că schimbarea atitudinii personalului medical reprezintă una dintre cele mai dificile provocări, dar este esențială pentru îmbunătățirea calității asistenței medicale.

„Este un proces mai greu să schimbi atitudinea și, probabil, oamenii sunt cei mai supărați pe această atitudine a personalului

medical. Faptul că, într-adevăr, se condiționează plăți, sunt nepăsători de multe ori, mai există conflicte între pacienți și personalul medical, de parcă am fi pe două baricade și nu pot să înțeleg ce au de împărțit, când, de fapt, și unii, și alții sunt concentrați exact pe aceleași scopuri – îmbunătățirea sănătății, dar aceasta ține, într-adevăr, de cultura oamenilor, de cutumele care s-au format, deprinderile lor și nu este un subiect pe care noi putem să atingem o îmbunătățire într-o zi sau două zile”, a menționat șefa de la Sănătate.

Cu toate că unii medici ar putea fi îngrijorați de astfel de schimbări, Ala Nemerenco a subliniat că intenția ministerului nu este de a pierde cadrele medicale, ci de a încuraja o practică medicală mai responsabilă și etică.

Opinia sindicatelor

Președintele Federației Sindicale „Sănătatea”, Aurel Popovici, spune că încă nu știe despre ce proiect vorbește ministrul, însă



imediat cum va fi propus, îl vor analiza, pentru a avea o poziție în acest sens. Potrivit lui Aurel Popovici, și acum medicii, o dată la cinci ani, trec printr-o sită a comisiei de profil, așa că Federația Sindicală „Sănătatea” va analiza diferențele noului proiect de cel deja existent, după care își va expune poziția.

„Dumneaei a expus o poziție privitor la un proiect sau o poziție a ministerului, dar pentru a se implementa lucrurile acestea, ele, evident, vor fi discutate. Nu știu

care este viziunea ministrului privitor la comisie, care o să fie criteriile de evaluare, pentru că astăzi, dacă vorbim de medici și asistenți medicali, ei totuși sunt evaluați o dată la cinci ani de o comisie de profil, suntem obligați să facem niște cursuri de instruire, care sunt obligatorii”, ne-a spus președintele Federației Sindicale „Sănătatea”, Aurel Popovici.

În Republica Moldova activează peste 12 mii de cadre medicale.

Galina MUNTEANU

Interviu

Ghenadie DONOS: „Angajații din educație așteaptă de 30 de ani să fie auziți și apreciați”



- Suntem în pragul anului de studii 2023-2024, pregătirile de acest eveniment sunt în plină desfășurare, iar așteptările din partea tuturor celor implicați sunt mari..

– Principala problemă, datele căreia se acumulează de zeci de ani, rămâne cea a deficitului de cadre pedagogice în sistem, dar și lipsa perspectivei clare în ceea ce ține de atragerea tinerilor în sistem. Cifra de 2000 de cadre lipsă este estimativă și trebuie verificată. Or, realitatea pare a fi și mai gravă, dacă ne referim la posturile vacante și la modul în care ele sunt completate. Problema e și modul de recrutare a tinerilor în sistem, cu practica vicioasă de a admite la studii în universități, la facultățile cu profil pedagogic toți doritorii.

Salutăm inițiativa ministrului Educației și Cercetării, Dan Perciun, de a stabili un „prag de trecere” pentru cei care aspiră la profesia de pedagog, dar am dori să se pună accentul pe motivarea studenților, viitorii pedagogi – atât pe parcursul studiilor, cât și în debutul carierei.

În vizorul nostru este și problema promovării profesiei de pedagog și protejarea profesorilor împotriva oricărei forme de violență. În acest sens, avem înțelegere din partea ministrului Dan Perciun, care plasează problema în lista priorităților. Recent, i-am prezentat ministrului varianta revizuită a proiectului de lege privind combaterea violenței față de personalul didactic (modificarea unor acte normative), care urmează a fi expertizat de un grup de juristi și propus deputaților.

- Zilele trecute ați avut o întâlnire cu ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun. A doua la număr deja de când a fost numit în funcție. Despre ce ați discutat?

– Avem mai multe întâlniri cu reprezentanții Ministerului Educației, inclusiv cu ministrul Dan Perciun, începând cu primele zile de activitate a dumealui. La ultima ședință la care vă referiți, s-a discutat problema selectării prin concurs și numirii în funcție a șefilor organelor locale de specia-

Suntem pe ultima suta de metri până la începutul unui nou an școlar. An școlar nou, probleme vechi. Cea mai stringentă fiind lipsa profesorilor. Și în acest an am putea începe cu un deficit de cadre de aproape două mii de persoane. Ce alte probleme mai stau pe masa sindicaliștilor, am încercat să aflăm de la președintele Federației Sindicale a Educației și Științei (FSEȘ), Ghenadie Donos.

litate. Am prezentat mai multe argumente pentru a proteja conducătorii de impactul factorilor politici din teritorii, or, lipsa unui regulament de concurs aprobat de Ministerul Educației și Cercetării a fost motivul unor abordări subiective din partea comisiilor de concurs din raioane și a generat mai multe situații tensionate. În perspectiva unor modificări administrative, e necesar să se examineze posibilitatea ca Organele Locale de Specialitate să se distanțeze, treptat, de Consiliile Raionale/Municipale și să devină subdiviziuni ministeriale menite să asigure o educație de calitate în toate teritoriile.

Poziția noastră în raport cu Ministerul Educației și Cercetării a fost și rămâne cea de corectitudine față de partenerii sociali, care discută și examinează problemele din sistem în cadrul unui dialog social eficient, bazat pe încredere reciprocă și pe argumente. Important e, însă, nu doar să se discute, ci să se identifice soluții pentru situațiile și problemele înaintate de angajații din instituții, conducători, membri de sindicat.

doleanță venită de la angajați/membri de sindicat și este important ca problemele înaintate de oamenii muncii să fie soluționate. Principalul indicator al eficienței acestor comisii de dialog este numărul soluțiilor găsite, care să pună în valoare oamenii muncii și să-i protejeze în mod efectiv.

În realitate, însă, suntem martori ai unui șir de intenții declarate, inclusiv în prioritățile recente ale Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2024. Am dori să avem situația când o parte din aceste bune intenții să fie trecute la categoria realizărilor. Ca să fiu mai explicit, o să aduc un exemplu: la 5 mai a.c., domnul ministru Anatolie Topală a declarat că perioada de acordare a indemnizației anuale pentru tinerii specialiști din domeniul educației se extinde de la trei la cinci ani. Ministrul Dan Perciun s-a referit și el la această inițiativă. Ca urmare, se va majora suma indemnizațiilor acordate tinerilor specialiști – de la 120 de mii de lei la 200 de mii de lei – pentru absolvenții instituțiilor de învățământ superior. Totodată, pentru

La fel e și cu proiectul Statelor de personal din instituții; modul de stabilire a sporului pentru performanță personalului din unitățile bugetare; noua modalitate de calculare a sporurilor cu caracter specific pentru cadrele didactice din învățământul primar, gimnazial și liceal; proiectul metodologiei de finanțare pentru cercetare. Se cere o concretizare a condițiilor acordării sporului în mărime fixă de 1300 de lei, raportată la sarcina didactică de mai mult de 18 ore, inclusiv pentru conducători. Am adresat această întrebare atât Ministerului Finanțelor, cât și Ministerului Educației și Cercetării, dar un răspuns explicit până la ziua de azi nu l-am primit.

Prin urmare, ne apropiem de 1 septembrie 2023 cu... mai multe lecții nepregătite, și nu e bine.

- Cât privește lipsa profesorilor. Ministerul a anunțat niște măsuri, priorități care ar redresa situația. Credeți că acestea ar rezolva problema sau se mai impune ceva?

– Ceea ce propune ministrul Dan Perciun este important. Suntem martori ai unui grad înalt de implicare și dorință de a schimba lucrurile în bine. Toate prioritățile enunțate sunt relevante și merită o apreciere din partea comunității pedagogice, iar o parte din aceste priorități se regăsesc și în cerințele înaintate de membrii de sindicat.

Și dacă ne întrebăm despre ce se mai impune, răspunsul îl știe toată lumea – în domeniul Educației, se cere o majorare substanțială de salarii, se cere ca salariile să devină motivante, să-i facă pe tinerii absolvenți de liceu să aspire a deveni pedagogi buni, să-i motiveze pe profesorii formați, pe cei cu experiență să rămână în sistem, să devină îndrumători, mentori pentru cadrele debutante, să fie scutiți de obligativitatea de a fi „robii hârțiiilor” și ai rapoartelor fără sfârșit și fără rost, pentru ca să le rămână timp suficient pentru a se informa, pentru a fi competenți și creativi.

Subiectul salariilor este și el foarte important pentru toți, de aceea va fi pus în discuție aparte, la întâlnirea tradițională a ministrului cu activul sindical. Planificăm o asemenea întâlnire în primele zile ale lunii septembrie, iar subiectul discuției va fi inclusiv cerința noastră ca salariul mediu din educație să fie egal cu valoarea salariului mediu din economia Republicii Moldova.

Angajații din sistem așteaptă de 30 de ani să fie auziți și apreciați. Sunt sigur că e și timpul să se schimbe ceva în acest sens. În caz contrar, riscăm, în perspectiva următorilor 5-10 ani, să rămânem fără cadre calificate atât în Educație, cât și în Cercetare.

- Vă mulțumesc pentru interviu!

Galina MUNTEANU



Poziția noastră în raport cu Ministerul Educației și Cercetării a fost și rămâne cea de corectitudine față de partenerii sociali

La prima întâlnire cu noul ministru, am solicitat o revigorare în activitatea Comisiei bipartite de dialog social MEC-FSEȘ, deoarece ultima ședință de lucru a acestui important for a fost în aprilie 2022. Același lucru l-am cerut în cadrul Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, or, fiecare problemă înaintată în cadrul acestor platforme de dialog social exprimă o

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Atitudine

„Sindsilva” a adresat Guvernului un demers vizând problemele din ramură

Membrii Consiliului General al Federației Sindicatelor din Silvicultură „Sindsilva”, s-au întrunit recent într-o ședință lărgită, la care au participat și manageri de la Agenția „Moldsilva”. Participanții la reuniune au discutat mai multe chestiuni, principala fiind situația și importanța patrimoniului forestier național, în contextul schimbărilor climatice și al deșertificării teritoriului, dar și în legătură cu situația precară a silvicultorilor, și au aprobat o Declarație.

Ghenadie Grubăi, președintele Federației „Sindsilva”, a relevat, în debutul ședinței, că mișcarea sindicală în ramura silviculturii se solidarizează pentru a atrage atenția societății asupra problemelor existente în sectorul forestier și că drepturile celor care muncesc în păduri și în domeniile conexe, care creează plusvaloare și contribuie la satisfacerea diverselor necesități social-economice și la dezvoltarea țării, sunt lezate grav.

„Menționăm că, în ultimul timp, au fost depuse eforturi pentru a îmbunătăți situația, însă, cu regret, constatăm că în silvicultură se înregistrează cele mai mici salarii și garanții sociale din economia națională, avem cel mai vulnerabil statut al funcționarilor cu risc sporit de accidentare și cu condiții grele și specifice de muncă și cea mai mică atractivitate pentru tinerii specialiști”, a subliniat Ghenadie Grubăi.

Sindicaliștii consideră că silvicultorii merită: salarii care să le acopere necesitățile proprii și ale familiilor lor; protecție socială adecvată și echitate; condiții sigure



de muncă și respectarea drepturilor constituționale.

Ei au atras atenția asupra faptului că, pe parcursul aproape a unui deceniu, nu a fost elaborat și actualizat nici un act normativ și situația urmează a fi schimbată urgent. În contextul stării dificile în care se află ramura silvică și în vederea protecției intereselor legitime ale membrilor de sindicat, Consiliul General al Federației „Sindsilva” a înaintat Guvernului un demers.

Consiliul Federației „Sindsilva” solicită Executivului majorarea salariilor în ramură, în primul rând, a salariilor mai mici decât cel mediu pe economie, din mijloacele proprii disponibilizate după compensarea de la bugetul de stat a cheltuielilor pentru efectuarea lucrărilor silvice indispensabile pentru fondul forestier, inclusiv pentru ariile protejate și pentru fondul cinegetic.

Acesta cere, de asemenea, modernizarea tehnică și tehnologică a lucrărilor silvice și

a industriei lemnului, inclusiv pentru asigurarea deplină a exigențelor standardelor în domeniul sănătății și securității muncii în ramură, crearea unui sistem eficient de instruire și reciclare, prin redirectionarea mijloacelor rezultate din profitul întreprinderilor, din alocațiile bugetare, asistența din partea partenerilor de dezvoltare etc. Edificarea, renovarea și dotarea sedilor cantoanelor, a ocoalelor și întreprinderilor silvice, măsuri menite să asigure sporirea atractivității muncii în ramură, inclusiv pentru tineret.

Totodată, Consiliul pledează pentru menținerea potențialului și resurselor umane, antrenarea unor experți autorizați în management forestier și administrație silvică, subliniind rolul sindicatelor, în calitate de reprezentanți legitimi ai salariaților, la elaborarea conceptului de reformare și a politicii de stat în domeniul forestier.

Declarația adoptată unanim de către membrii Consiliului General al Federației „Sindsilva” mai vizează perfecționarea, completarea și modificarea cadrului normativ în domeniul silviculturii; elaborarea și aprobarea unui act normativ care să conțină toate elementele regimului juridic al funcționarilor din silvicultură, drepturile și obligațiile personalului serviciului silvic; modificarea Legii 136/2017, prin care Agenția „Moldsilva” să fie recunoscută în calitate de autoritate publică centrală de specialitate, responsabilă de elaborarea politicii de stat în domeniu, a regimului silvic și a controlului asupra respectării acestuia în păduri, precum și de modificarea obiectivă a prevederilor legislative în domeniul controlului de stat în domeniul pădurilor, care urmează să fie o prerogativă exclusivă a structurilor silvice și în nici un caz a celor din domeniul protecției mediului.

Natalia HADĂRCĂ

Oportunități

„Sindindcomservice”: „Rucsacuri pline – sprijinind educația prin sindicalism”

Începutul anului școlar este o etapă importantă și emoționantă în viața fiecărui copil și a părinților săi. Este important să fie acordată atenție nevoilor fiecărui copil și să se ofere sprijin și încurajare pe parcursul acestei tranziții către școală. 1 septembrie – Ziua Cunoștințelor pentru ei, marchează începutul unei noi perioade de învățare și dezvoltare, iar entuziasmul și emoțiile lor sunt adesea contagioase, creând un spirit plin de speranță și determinare pentru noi, cei adulți.

În context, Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Sfera Deservirii Sociale și Producției de Mărfuri „Sindindcomservice” a dat start în acest an unui proiect cu genericul „Rucsacuri pline de oportunități: sprijinind educația prin sindicalism”. Acesta vine ca suport membrilor de sindicat în pregătirea ghiozdanului

și cele necesare, pentru a ne asigura că viitorii elevi, care urmează să fie înscriși în clasa I, au tot ceea ce le trebuie pentru a învăța și a se descurca cu succes la școală.

Proiectul a fost lansat pe 5 august curent, pentru întreprinderile ramurale din municipiul Chișinău, iar în perioada următoare vom merge în organizațiile sindicale din raioane, pentru a transmite succese viitorilor elevi. Totodată, vizitele în teritoriu sunt un bun prilej de a comunica la fața locului cu membrii de sindicat, care reprezintă un liant valoros pentru consolidarea legăturii dintre membri și Federație, facilitând o comunicare mai eficientă, o înțelegere mai profundă a problemelor locale și o implicare mai activă a membrilor în activitățile sindicale.

Bilanțul perioadei 7-16 august: zeci de organizații sindicale primare vizitate, discuții constructive, oferirea de asistență membrilor



de sindicat pe subiecte relevante, furnizarea de informații despre negocierile colective, discuții cu angajatorii și, desigur, continuarea proiectului „Rucsacuri pline de oportunități: sprijinind educația prin sindicalism”.

Liderii Federației au discutat în teritoriu cu membri de sindicat de la întreprinderile din ramură precum S.A. „Tricon”, I.M. Gospodăria Comunală Locală Cahul și S.A. „Apă Canal Cahul”, S.A. „Apă Termo”. Cea-

dăr-Lunga, I.M. „Su-canal” Comrat, S.A. „Apă Canal” Leova, I.M. „Apă Canal” Anenii Noi, I.M. „Apă Canal” Căușeni, I.M. „Salubritate și amenajare” Căușeni, Consiliul regional Bălți al Federației, I.M. Direcția de producere a gospodăriei comunale Fălești, ICS „Marthatex” SRL.

„Cooperarea dintre Federația „Sindindcomservice” și întreprinderile de ramură este un element cheie pentru a crea un mediu de muncă armonios și productiv, în

care drepturile lucrătorilor sunt respectate, iar interesele întreprinderilor sunt susținute în mod echitabil. Comunicarea și dialogul deschis între aceste părți contribuie la găsirea unor soluții viabile pentru provocările cu care se confruntă salariații și are un rol puternic în negocierea contractelor și a convențiilor colective de muncă”, a accentuat, în cadrul vizitelor, Ecaterina Manastirșchi, președinta Federației.

Cor. VP

Eveniment

Tinerii constituie o componentă importantă pentru mișcarea sindicală

(Continuare din p. 1)

„Activitatea de astăzi urmărește scopul de a le vorbi tinerilor despre sindicate, ce oportunități vor avea dacă vor deveni membri de sindicat. Ei trebuie să știe că, apelând la sindicate, obțin drepturi și garanții sociale. Tinerii din raionul Ungheni sunt foarte activi. Important e să-i putem atrage, cu ceri și să-i putem menține”, a menționat Andrei Beșliu, președintele Consiliului de Tineret FSEȘ din raionul Ungheni.

De Ziua Internațională a Tineretului, tinerii care se plimbau prin preajma standului CNSM au fost invitați să rezolve o întrebare unde trebuiau să răspundă la întrebări din domeniul sindical. Chiar dacă mulți încă nu sunt angajați, răspundeau destul de bine la întrebări. „Prin intermediul acestor activități, tinerii au aflat de la reprezentanții CNSM informații detaliate despre drepturile lor la locul de muncă, negocierea contractului individual de muncă, protecția pe care o oferă contractul colectiv de muncă, de care pot beneficia membrii de sindicat”, a explicat Andrei Beșliu. Iar pentru ca informația să ajungă în rândul tinerilor, sindicaliștii organizează diverse intruniri în licee, gimnazii, colegii.



Printre persoanele care s-au aventurat să rezolve întrebarea a fost Ecaterina Caracinschi, 16 ani, și Alexandra Rusu, 15 ani. Sunt absolvente ale ciclului gimnazial și de curând au aflat că au fost admise la colegiu, cu bursă de la stat. Deși noțiunea de sindicat pentru ele este una nouă, s-au orientat repede și au răspuns corect la întrebări. Pentru reușită, au fost răsplătite cu mici cadouri de către organizatori. Amelia Budeanu și Ilinca Ciobanu sunt voluntare. Le place să ajute oamenii, să fie active și au decis ca până la absolvirea liceului să se implice în activități sociale. Ele au răspuns cu ușurință la întrebarea cum se numește ziarul sindicatelor. Părinții lor citesc „Vocea poporului”, așa că și ele uneori îl răsfoiesc. Dar de acum înainte au promis să devină cititoare fidele.

Cercetării, Dan Perciu, a apreciat energia tinerilor, remarcând că „tineretea nu este despre o dată în calendar, ci despre o stare de spirit”.

Potrivit ministrului, este ziua în care se celebrează energia, pozitivismul, creativitatea, dorința de schimbare și idealismul tinerilor. Dan Perciu a remarcat că misiunea Ministerului și a Guvernului este de a convinge tinerii din Moldova să rămână acasă, să creze familii, să se realizeze ca profesioniști în țară. El a mai spus că mai multe realizări ale Guvernului i-au făcut pe tineri să se implice mai mult, în ultimii doi ani. Este vorba despre stabilirea unei alocații de 1000 de lei pentru copiii sub doi ani, partajarea concediului de îngrijire a copilului între mamă și tată sau majorarea burselor pentru sportivii de performanță. Ministerul Educației și Cercetării a investit peste trei milioane de lei în renovarea de universități, cămine, școli profesionale.

Jumătate din populație o constituie tinerii

Prezentă la eveniment, Nigina Abaszada, reprezentantă de țară UNFPA Moldova, a adăugat că jumătate din populația lumii o constituie tinerii, de aceea este o categorie de populație foarte importantă. Ziua Internațională a Tineretului a fost instituită

pentru a onora această generație și a discuta provocările de care se ciocnesc tinerii. „Trenul Tineretului” este, în opinia sa, un simbol care vine să vorbească despre tineri în calitate de agenți ai schimbării, să atragă atenția asupra potențialului pe care îl au tinerii și tineretele. „Voi sunteți viitorul”, a spus Nigina Abaszada.

Cu un mesaj video pentru tineri a venit și Jānis Mažeiks, ambasadorul UE în Republica Moldova. Într-un spot video, diplomatul european a vorbit despre domeniile prioritare ale tineretului, cum se pot implica tinerii în viața societății și cum pot contribui aceștia la dezvoltarea comunităților. Ambasadorul Mažeiks i-a încurajat pe tineri să fie acele forțe motrice ale schimbării și să devină etaloane ale unei vieți sustenabile, pentru că ei, tinerii, „sunt liderii de azi care construiesc Moldova de mâine – o țară modernă, o țară europeană”.

Călătoria de vis cu trenul

În timpul călătoriei cu trenul, pe ruta Chișinău-Ungheni, tinerii au avut parte de activități captivante, jocuri interactive și ateliere tematice. De la Gara Ungheni, tinerii băștinași i-au ghidat pe cei veniți spre locația evenimentului, cu un popas în centrul municipiului Ungheni, la Piața Independenței și a havuzului complex. Odată ajunși în Parcul central „Micul Cluj”, tinerii au explorat oportunitățile de dezvoltare personală și profesională, diversificate și repartizate pe șapte zone. Ritmul tinereții a răsunat și din scenă, într-un concert cu tineri cântăreți, din Republica Moldova și din România. A avut loc un recital la tobe și discotecă în aer liber.

În Republica Moldova, aproape fiecare a treia persoană este tânără și are vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani.

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU) a desemnat, în anul 1999, data de 12 august drept Ziua Internațională a Tineretului. Pe parcursul ultimelor două decenii, celebrată la nivel mondial, ziua de 12 august este promovată drept sărbătoarea anuală a tinerilor, femeii și bărbați, ca parteneri esențiali în schimbare și ca oportunitate de a crește gradul de conștientizare cu privire la provocările și problemele cu care se confruntă tinerii din întreaga lume.

Organizația de Tineret din Ungheni are 64 de membri activi



Ziua Tineretului, sărbătorită cu mare fast de autorități

Dar să vă povestim mai multe detalii despre cum a fost sărbătorită Ziua Internațională a Tineretului anul acesta, în general. Un grup de tineri, dar și membri ai Guvernului, au ajuns, sâmbătă, la Ungheni cu „Trenul Tineretului”, care a pornit în dimineața zilei de la Gara din Chișinău. Prezent la eveniment, ministrul Educației și

Facilități

Afaceri susținute financiar de stat, prin Programul „Start pentru tineri”

Din luna iunie 2022 și până în prezent, un număr de 259 de proiecte investiționale, în valoare totală de peste 41 de milioane de lei (peste 2 mln. de euro), au fost lansate în cadrul Programului guvernamental „Start pentru tineri”. Cifrele au fost prezentate, pe 9 august, de Direcția comunicare și protocol a Guvernului.

Prin intermediul programului, Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) continuă să ofere facilități în vederea valorificării potențialului antreprenorial al tinerei generații. Astfel, tinerii cu vârsta între 18 și 35 de ani care vor să inițieze sau

să dezvolte o afacere pot beneficia de suport consultativ și de finanțare nerambursabilă sau credit cu porțiune de grant.

Valoarea pachetului financiar poate ajunge până la 1,7 milioane de lei și include porțiunea de împrumut rambursabil de 85% și porțiunea de grant de 15%. La componenta de suport financiar nerambursabil, tinerii pot accesa până la 200 000 de lei, cu o contribuție proprie de 30%.

Programul urmărește atât dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale tinerilor, cât și sporirea numărului de afaceri durabile în Republica Moldova.

Cor. VP

PROGRAMUL

START PENTRU TINERI

259
proiecte investiționale aprobate

41 mln lei
valoarea totală a proiectelor

Dialog

Irina BODIU: „Sistemul de asistență socială este foarte complex, munca este grea, iar salariile sunt mici”

Interviu cu Irina Bodi, președinta Organizației sindicale primare a angajaților de la Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei din municipiul Soroca, specialist principal în problemele adopției, tutelei și curatelei, reprezentanta Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova „SINDASP”. Interviu a fost realizat în cadrul campaniei naționale „Organizația primară – energia mișcării sindicale”, parte a unei serii de interviuri cu genericul „Istoriile de succes ale femeilor lideri de sindicat din mediul rural”.



– Doamna Bodi, când și cum ați devenit lider de sindicat?

– Fac parte din Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova „SINDASP” din anul 2017. Atunci am și devenit președinte al organizației sindicale primare din cadrul Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei. Se căuta un tânăr specialist, cu inițiativă, care să aibă posibilitatea de a se implica în activitățile sindicale și astfel am fost aleasă să reprezint colectivul de muncă. Colegii mă cunoșteau de mai mulți ani, aveau încredere în mine și în calitățile mele profesionale și personale și de atunci îmi desfășor activitatea în cadrul mișcării sindicale.

– Care sunt prioritățile Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei din raionul Soroca?

– Direcția are ca prioritate acordarea suportului necesar tuturor persoanelor care se confruntă cu diferite probleme și dificultăți. Activitatea este direcționată pe două direcții principale. Prima vizează protecția persoanelor adulte, inclusiv a celor în etate, care sunt în dificultate. Mă refer aici în special la persoanele cu dizabilități, la persoanele în etate solitare, la persoane care se confruntă cu violența în familie și la alte categorii de cetățeni care au nevoie de sprijin. A doua direcție se referă la protecția copiilor, protecția familiilor care sunt în situații de risc și se confruntă cu diverse probleme. Oferim servicii specializate de asistență parentală, servicii de sprijin familial, servicii de tutelă și curatelă, de care sunt responsabilă în cadrul activității profesionale.

– Care sunt cele mai frecvente probleme cu care vin cetățenii?

– În cadrul Direcției activează 33 de angajați. Avem 41 de asistenți sociali care lucrează în localitățile din raionul Soroca. De asemenea, în cele 35 de primării din raion activează 72 de lucrători sociali, care oferă asistență în comunitățile lor, în special, persoanelor în etate. De cele mai multe ori, la noi se adresează persoane care au venituri insuficiente și se află în dificultate.

– Care sunt principalele probleme social-economice cu care se confruntă salariații din cadrul instituției și cum se implică sindicatele pentru a le proteja interesele?

– Ne implicăm în soluționarea problemelor cu care se confruntă angajații atunci când acestea apar. În calitate de lider sindical, fiind ghidată de colegii de la organizația teritorială a Federației „SINDASP”, am reușit să reînnoim Contractul colectiv de muncă,

valabil până în 2024, și urmează să negociem în timpul apropiat un nou contract. Am reușit să obținem un șir de beneficii pentru membrii noștri de sindicat – zile de odihnă suplimentare, facilități legate de concediul paternal, continuarea procesului de studii și altele.

– Care sunt beneficiile apartenenței la sindicate?

– Sindicatele sunt organizațiile care veghează cum sunt respectate drepturile angajaților, specialiștii de acolo sunt consultați în orice problemă ce ține de relațiile de muncă, inclusiv premiarea sau penalizarea și concedierea angajaților. Când apar situații complicate, ne implicăm în susținerea angajaților. Dar asemenea cazuri, privind penalizarea și concedierea angajaților, în activitatea noastră sunt rare. Sistemul în care activăm este foarte complex, munca este grea și stresantă, iar salariile sunt mici. În sistemul asistenței sociale există o fluctuație destul de mare a cadrelor. Totuși, trebuie să remarcăm că, în ultimii ani, în urma implicării sindicatelor la nivel național, prin negocieri cu partenerii sociali, au fost întreprinse mai multe acțiuni pentru ca salariile în sistem să fie majorate. Până la adoptarea Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în 2018, salariul unui funcționar public începător era de doar 2200 de lei, iar un asistent social primea 3000 sau 3500 de lei. Evident că acest salariu nu era unul motivant, mai ales având în vedere volumul foarte mare de lucru care există în domeniul asistenței sociale. Acum situația s-a schimbat și lucrurile s-au îmbunătățit puțin în ceea ce privește nivelul de salarizare, dar desigur mai sunt multe de făcut în această privință.

– Cum sunt protejate drepturile femeilor la nivel de comunitate?

– În cadrul Direcției noastre 90 la sută dintre angajați sunt femei. Probabil încă mai există în societate un stereotip legat de implicarea anume a femeilor în serviciile de asistență socială. Problemele cu care vin beneficiarii de servicii țin de empatie și comunicare. Există acest stereotip că femeile se descurcă mai bine la acest capitol. Ne implicăm în informarea și instruirea femeilor din teritoriu, astfel încât să-și cunoască mai bine drepturile. Participăm la activitățile de la Centrul de resurse pentru tineret din Soroca, care desfășoară activități ce vizează promovarea egalității de gen, unde sunt oferite servicii de asistență și sprijin pentru fetele din raion. Anterior, a fost implementat un proiect prin care era acordat anume femeilor suport juridic legat de diverse situații cu care se confruntau, inclusiv asistență în procesul de încadrare a lor în câmpul muncii. Pot spune că în raionul Soroca valorile ce se referă la asigurarea egalității de gen sunt activ promovate și respectate.

– Ce mesaj aveți pentru femeile sindicale?

– Le doresc sindicalistelor și în genere, tuturor femeilor din țara noastră, prosperitate, multă înțelepciune, dorință de a face schimbări spre binele țării. Sunt mândră că sunt lider de sindicat și sunt recunoscătoare colegilor mei pentru încrederea acordată. Îndemn pe această cale toate femeile salariate, care încă nu sunt membre de sindicat, să adere la sindicate, pentru ca drepturile lor să fie respectate. Îndemn femeile să fie active, să aducă un plus de valoare în tot ce fac. Le doresc multă sănătate și mult noroc.

– Vă mulțumim pentru interviu și vă urăm succes!

Interviu realizat de Ion SCLIFOS

Vizită de lucru

CNSM și sindicaliștii din ramura transportului auto dezvoltă conlucrarea cu ANTA

În contextul campaniei naționale „Organizația primară – energia mișcării sindicale”, la finele săptămânii trecute, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), și Lilia Franț, vicepreședintă a CNSM, au efectuat o vizită de lucru la Agenția Națională Transport Auto (ANTA).

În dialog cu reprezentanții colectivului de muncă de la ANTA, conducerea CNSM

a vorbit despre specificul activității sindicale și beneficiile apartenenței la sindicate. De asemenea, părțile au discutat despre importanța contractului colectiv de muncă și beneficiile acestuia pentru salariați, inclusiv prioritățile CNSM pentru următoarea perioadă. La întvedere a participat și Vasile Chetrușca, director ANTA. De asemenea, precizăm că această vizită de lucru a fost organizată la inițiativa lui Petru Lungu,

președintele Federației Sindicatelor Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova.

Menționăm că Agenția Națională Transport Auto este autoritatea care asigură implementarea documentelor de politici publice și a strategiilor naționale de dezvoltare în domeniul transporturilor rutiere, controlează și supraveghează respectarea legislației naționale și internaționale în

domeniu de către operatorii de transport auto și de către întreprinderile ce desfășoară activități conexe transportului rutier.

Amintim că sus-menționata campanie națională „Organizația primară – energia mișcării sindicale”, lansată de CNSM în luna martie anul curent, urmărește să contribuie la consolidarea și dezvoltarea instituțională a mișcării sindicale, la fortificarea organizațiilor sindicale primare, pentru a promova valorile sindicalismului autentic, a spori rolul organizațiilor respective și a dezvolta parteneriatul social.

Economistul

Salariul de funcție în unitățile cu autonomie financiară și sporurile convenite

Bună ziua! Odată cu modificarea Hotărârii Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, începând cu 1 ianuarie 2023, mie mi-a fost redus salariul de funcție. Din câte am înțeles, recent, a fost modificată hotărârea menționată și mi-a fost adăugat un supliment la salariu ca să am același salariu de funcție pe care l-am avut până la 1 ianuarie 2023. Vă rog să-mi oferiți explicații dacă angajatorul (întreprinderea de stat) a acționat corect când mi-a acordat acest supliment, precum și să-mi explicați cum se vor calcula sporurile în cazul dat?

Ion Capcelea, Chișinău



Polina FISTICANU,
șefa Departamentului
protecție social-
economică
al CNSM

Prin Hotărârea Guvernului nr. 874/2022 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară), au fost operate unele modificări la Hotărârea Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, prin care Coeficienții de multiplicitate recomandați pentru stabilirea salariilor de funcție ale personalului încadrat în unități, prevăzuți în anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 743/2002, au fost înlocuiți cu Intervalul pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție calculate, aplicând coeficientul de complexitate pe tipuri de lucrări și valori ale economiei naționale cu valoarea 1,00.

Cu regret, urmare a modificărilor menționate supra, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023, pentru unii angajați ale căror salarii de funcții depășeau Intervalul prevăzut, salariile de funcție au fost reduse, pentru a se încadra în Intervalul prevăzut de anexa nr. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 743/2002.

Din acest motiv, CNSM a solicitat modificarea legislației pentru eliminarea mai multor lacune ale hotărârii menționate și a asigura menținerea salariilor de funcție stabilite până la intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 874/2022 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară).

Drept urmare, prin Hotărârea Guvernului nr. 364 din 07.06.2023 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, a fost introdus pct. 13⁵, care prevede că „în cazul în care salariul tarifar sau de funcție lunar al salariatului calculat pentru o funcție cu durata normală a timpului de muncă este mai mic decât salariul tarifar sau de funcție lunar calculat anterior intrării în

vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 874/2022 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară), acestuia i se plătește diferența de salariu până la cuantumul salariului tarifar sau de funcție lunar stabilit înainte de intrarea în vigoare a hotărârii menționate”.

Așadar, în cazul dvs., veți beneficia de plata diferenței de salariu până la cuantumul salariului tarifar sau de funcție lunar de care ați beneficiat anterior intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 874/2022.

Referitor la calcularea sporurilor, adaosurilor și a altor plăți, angajatorul va efectua calcularea acestora pornind de la salariul de funcție, care va include și diferența de salariu prevăzută la pct. 13⁵ din Hotărârea Guvernului nr. 743/2002.

Este de menționat faptul că angajatorul va menține achitarea diferenței de salariu acordate potrivit pct. 13⁵ din Hotărârea Guvernului nr. 743/2002, atât timp cât salariul de funcție al salariatului conform Intervalului prevăzut de anexa nr. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 743/2002 nu va fi egal sau nu va depăși salariul de funcție de care acesta a beneficiat până la modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr. 874/2022, adică până la 1 ianuarie 2023.



Beneficii

Ajutor de șomaj pentru persoanele care au rămas fără un loc de muncă

Persoanele care au rămas fără un loc de muncă pot beneficia de ajutor de șomaj. Acesta se acordă în baza cererii de înregistrare a statutului de șomer depusă la subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă (STOFM).

Potrivit Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă (ANOFM), ajutorul se oferă persoanelor care întrunesc următoarele condiții: sunt înregistrate ca statut de șomer la una dintre subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, nu realizează venituri din activități de muncă, au activat și au realizat un stagiul de cotizare în sistemul public de asigurări sociale de stat de cel puțin 12 luni în ultimele 24 de luni calendaristice până la data înregistrării, nu refuză un loc de muncă corespunzător sau participarea la

măsurile active de ocupare a forței de muncă oferite de STOFM.

În cazul încetării activității de muncă drept urmare a lichidării sau încetării activității angajatorului, reducerii numărului sau a statelor de personal, cuantumul ajutorului constituie 50% din venitul mediu lunar asigurat al persoanei, realizat în ultimele 12 luni din ultimii doi ani până la data înregistrării cu statut de șomer. Totodată, în cazul încetării activității de muncă în alte circumstanțe, cuantumul constituie 40% din venitul mediu lunar asigurat al persoanei, realizat în ultimele 12 luni din ultimii doi ani până la data înregistrării cu statut de șomer. Perioada de plată a ajutorului de șomaj variază de la cinci până la nouă luni, în conformitate cu stagiul de cotizare.

Cor. VP

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.



Formule flexibile de muncă: aspecte juridice și garanții

În Codul muncii au fost introduse, recent, unele modificări, completări cu privire la formulele flexibile de muncă. Ce înseamnă formulele flexibile de muncă, spuneti-ne care sunt aspectele juridice ale acestora și garanțiile salariaților în cazul aplicării lor?

Valentina Scripciu, Bălți

Noțiunea „formule flexibile de muncă” a fost introdusă în Codul muncii prin Legea nr. 195 din 14.07.2022. Și anume, prin legea respectivă, art. 1 din Codul muncii a fost completat cu definiția legală a acestei noțiuni (formule flexibile de muncă) și art. 100 prim din același Cod a fost expus în redacție nouă.

Astfel, potrivit art. 1 din Codul muncii, noțiunea formule flexibile de muncă sunt definite ca „programe de muncă ce oferă posibilitate salariaților să își adapteze programul de lucru, inclusiv prin utilizarea muncii la distanță, a muncii la domiciliu, a regimului flexibil de muncă, a timpului de muncă parțial sau a săptămânii de lucru comprimate”.

Aceste formule se referă la flexibilitatea în programarea orelor lucrute, cum ar fi durata programului, timpul începerii și încheierii lucrului, pauzele, flexibilitatea numărului de ore lucrute și a locului de muncă, cum ar fi munca la domiciliu sau la distanță, care se vor stabili fie în contractual individual de muncă sau în acordul adițional la acesta.

”**Formulele flexibile de muncă se instituie prin acordul dintre salariat și angajator**

Prevederile art. 100 prim din Codul muncii, în redacția legii prenotate, au drept obiectiv reglementarea aplicării acestor formule flexibile de muncă.

În acest sens, alin. (1) al articolului respectiv stabilește că formulele flexibile de muncă se instituie prin acordul dintre salariat și angajator, la solicitarea salariatului sau a angajatorului, atât la momentul angajării, cât și după încheierea contractului individual de muncă, pe o durată determinată sau nedeterminată.

Așadar, potrivit acestei norme, salariatul poate solicita un program flexibil de muncă atât la angajare, cât și după încheierea contractului individual de muncă. În cazul în care propunerea de a trece la un program flexibil de muncă vine din partea angajatorului, acesta nu are dreptul să-l stabilească fără acordul salariatului.

Salariatul, potrivit art. 100 prim alin. (4) din Codul muncii, poate solicita ajustarea rezonabilă a programului de muncă cel mult o dată la șase luni. În acest sens, suntem de părere că prevederile alin. (4) al articolului prenotat, care vizează că salariatul poate solicita doar ajustarea rezonabilă a programului de muncă cel mult o dată la șase luni, nu se coordonează cu prevederile alin. (1) al aceluiași articol, care dispun că formulele flexibile de muncă se instituie doar prin acordul dintre salariat și angajator (fără a specifica faptul că salariatul poate solicita doar ajustarea rezonabilă a programului de muncă și cel mult o dată la șase luni).

Or, având în vedere faptul că dispoziția art. 100 prim din Codul muncii are drept scop flexibilizarea raporturilor de muncă, considerăm inoportună limitarea dreptului salariatului de a cere ajustare rezonabilă a programului de muncă cel mult o dată la șase luni, deoarece aceasta (ajustarea rezonabilă a programului de muncă) poate fi dispusă ori de câte ori este necesar doar prin acordul părților (salariat, angajator).

Cu referire la garanțiile pentru salariații cu program flexibil de muncă, art.100 prim alin. (3) din Codul muncii dispune că activitatea în condițiile formulelor flexibile de muncă nu limitează drepturile și garanțiile salariatului privind calcularea vechimii în muncă, privind durata concediului de odihnă anual sau alte drepturi aferente raporturilor de muncă, prevăzute de Codul muncii. Adică drepturile și garanțiile persoanelor cu program flexibil de muncă sunt aceleași ca și cele ale tuturor salariaților.

Legea nu obligă angajatorul să-și exprime acordul asupra instituirii formelor flexibile de muncă, dar, în termen de 30 de zile de la recepționarea solicitării de ajustare rezonabilă a programului de muncă, acesta (angajatorul) trebuie să ofere un răspuns, prezentând justificările aferente deciziei.

Valori culturale și naționale

Festivalul Internațional de muzică clasică VinOPERA revine

Festivalul Internațional de muzică clasică VinOPERA, organizat de Fundația „Constantin Mimi”, revine, la a VI-a ediție, în Republica Moldova. Evenimentul va avea loc în perioada 30 august - 1 septembrie 2023, în trei locații diferite din raionul Anenii Noi: satul Varâța, satul Bulboacă și Castel Mimi.

Prin organizarea evenimentului „VinOPERA”, Fundația „Constantin Mimi” contribuie la îndeplinirea misiunii sale de a promova turismul în regiune, valorile culturale și naționale, de a contribui la ameliorarea economiei locale, incluziunii sociale, precum și la dezvoltare durabilă. Ediția din acest an a festivalului propune o experiență unică într-un cadru pitoresc, ce îmbină muzica clasică și vinurile de calitate cu sustenabilitatea.

Startul festivalului va fi dat, pe 30 august, în satul Varâța, cu o expoziție a meșterilor populari, unde vizitatorii vor putea admira și achiziționa opere de artă tradițională și suvenire unice. Seara, iubitorii de muzică sunt invitați la două concerte de excepție cu participarea formației „Gândul Măței” și a Ansamblului Etnofolcloric „Plăieșii”.

Festivalul va continua, pe 31 august, în satul Bulboacă. Aici, iubitorii de muzică vor avea ocazia să se delecteze cu melodiile interpretate de Constantin Moscovici, Artist al Poporului, și să danseze sub cerul



înstalat sub acordurile DJ Party - Folclor sounds – ce vor crea o atmosferă inedită în care sunetele folclorice se vor contopi cu ritmurile moderne.

Festivalul se va încheia, pe 1 Septembrie, la Castelul Mimi, cu un concert simfonic condus de Daniel Jinga, Maestru de Cor al Corului Operei Naționale din București, și Orchestra Filarmonicii Naționale din Chișinău.

Vizitatorii vor avea parte de o seară magnifică, în care artiștii de renume internațional vor oferi un spectacol memorabil, interpretând capodopere muzicale: Iordache Basalic, bariton, solist al Operei Naționale din București, care de-a lungul carierei sale a efectuat turnee în Europa și Asia și a cântat pe aceeași scenă cu nume mari ale Operei Mondiale. Mădălina Barbu, o tânără solistă din București cu calități vocale unice, fiind încadrată în categoria rară a sopranelor de coloratură. Lilia Istratii, fostă solistă TNOB „Maria Bieșu” din Chișinău

și actuală solistă a Operei Române Craiova.

Festivalul Internațional de muzică clasică VinOPERA reprezintă un exemplu viu al modului în care evenimentele culturale pot fi organizate cu grijă față de resursele naturale și impactul asupra mediului înconjurător. VinOPERA ne amintește că Moldova are atât de multe de oferit lumii, de la talentul artiștilor săi până la frumusețea peisajelor sale naturale. Acest festival inedit subliniază mândria noastră națională și angajamentul nostru față de dezvoltarea culturală, durabilă și în armonie cu natura.

Proiectul „Festivalul Internațional de muzică clasică VinOPERA” este finanțat de Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” de la Chișinău, Ministerul Culturii din Republica Moldova, și este organizat de Fundația „Constantin Mimi” în colaborare cu Castelul Mimi.

Cor. VP

Memorandum

Programe de facilitare multiculturală între refugiați și comunitățile-gazdă

UNHCR (Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați, Reprezentanța în Republica Moldova) și Ministerul Culturii din Republica Moldova au semnat recent un memorandum de înțelegere și colaborare în vederea promovării unei societăți mai incluzive.

Ministerul Culturii, Sergiu Prodan, a specificat că, prin furnizarea de platforme de exprimare și interacțiune culturală, se urmărește încurajarea coeziunii sociale și a respectului reciproc.

„Memorandumul denotă angajamentul nostru comun de a colabora pentru promovarea unei societăți mai incluzive și mai diverse din punct de vedere cultural, în care refugiaților și solicitanților de azil li se oferă oportunități de participare culturală, integrare și incluziune socială,” a spus Francesca Bonelli, reprezentanta

UNHCR Moldova. Părțile vor pune în aplicare inițiative și programe comune menite să faciliteze schimbul multicultural între refugiați, comunitățile-gazdă și instituțiile culturale. Aceasta va implica organizarea de evenimente culturale, expoziții, ateliere și activități educaționale care promovează dialogul și înțelegerea interculturală.

De asemenea, UNHCR și Ministerul Culturii vor identifica și o personalitate ca Ambasador al Bunăvoinei, care va uni eforturile organizației în abordarea provocărilor cu care se confruntă refugiații, solicitanții de azil și alți beneficiari. Lucrând împreună și desemnând un Ambasador al Bunăvoinei, părțile urmăresc să creeze o societate mai mihoasă și mai incluzivă, în care refugiații să se bucure de sprijin, iar contribuția lor să fie recunoscută.

Cor. VP



Performanță

Două eleve din Florești au luat locul II la un concurs din Coreea de Sud

Republica Moldova se află, pentru al doilea an consecutiv, printre premianții competiției internaționale dedicate dezvoltatorilor de aplicații mobile - „e-ICON World Contest”. Astfel, două eleve din Florești au ocupat locul II la concursul de aplicații mobile, desfășurat în Coreea de Sud, transmite Moldpres.

Irina și Daniela Grosu, eleve la Liceul Teoretic „Miron Costin” din orașul Florești, s-au clasat pe locul II, dezvoltând o aplicație mobilă care poate contribui la sporirea performanțelor academice ale elevilor. Adolescențele au studiat proiectarea și dezvoltarea aplicațiilor mobile în cadrul programului „Tekwill în fiecare școală”, implementat în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării (MEC).

„Sunt extrem de bucurătoare că, alături de coechipiera mea și de profesoara Tatiana Rotari, am reușit să ne plasăm pe locul II. Această performanță mă întărește și mai mult în hotărârea mea de a deveni, în 2024, prima elevă din Moldova care va aduce acasă medalia de aur”, a spus Irina Grosu.

„DREPTURILE SALARIAȚILOR”

Scanati codul QR și descărcați aplicația



GET IT ON
Google Play

Download on the
App Store

sindicat.md



Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură exprimă, cu profundă compasiune, sincere condoleanțe dnei Vasilisa Pometcova, președinta Consiliului Ramural Comrat al FSLC, în legătură cu trecerea în neființă a sotului **Stepan Uzun**. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:



Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022286543

Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 022286543

Contabil-șef:
Svetlana BALAN

Redactori:
Natalia HADĂRCA,
Galina MUNTEANU,

Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:

Ilie Lupan;
Sergiu Sainciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Olean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: „Edit Tipar Grup” SRL
str. Feredeului 4, mun. Chișinău.

Com.: 655

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.